

Irène Némirovsky

EL BALL

Traducció de Xavier Pàmies

V I E N A
E D I C I O N S

La senyora Kampf va entrar a l'estudi tancant la porta tan de cop que totes les llàgrimes de l'aranya de vidre van dringar, agitades pel corrent d'aire, amb un nítid i alegre so de cascavells. Però l'Antoinette no havia deixat de llegir, tan inclinada sobre el faristol que fregava la pàgina amb els cabells. La seva mare se la va quedar mirant un moment sense dir res, i tot seguit se li va plantar al davant de braços plegats.

—Almenys podries deixar de fer el que fas, filla meva —li va dir alçant la veu—, quan arriba ta mare. ¿Que tens el cul enganxat a la cadira? Quina educació... ¿I miss Betty? ¿On és?

A l'habitació del costat, la fressa d'una màquina de cosir marcava el ritme d'una cançó, un *What shall I do, what shall I do when you'll be gone away* cantussejat per una veu desafinada i jove.

—Miss —va cridar-la la senyora Kampf—, tingui la bondat de venir.

—Ara mateix, senyora Kampf.

L'anglesa, galtavermella, amb uns ulls esporuguits i dolços i una trena recollida que li encerclava el cap petit i rodó, es va esmunyir per la porta entreoberta.

—L'he contractat —va començar en to sever la senyora Kampf— perquè vigili i instrueixi la meva filla, em sembla, no perquè es faci roba... ¿No ho sap, l'Antoinette, que s'ha d'aixecar quan entra la seva mare?

—Oh! Ann-toinette, *how can you?* —va dir la miss, amb una mena de refilet entristit.

L'Antoinette s'havia acabat posant dreta, i s'aguantava maldestrament sobre una cama. Era una noieta de catorze anys alta i vulgar, amb una figura pàl·lida pròpia d'aquesta edat, i tan descarnada que semblava, als ulls de les persones grans, una taca rodona i clara, sense faccions, amb les parpelles abaixades i moltes ulleres, amb una boca petita sempre tancada... Catorze anys: els pits que li tibien la roba cenyida de col·legiala, i que fereixen i molesten el cos fràgil, infantil; uns peus grossos i uns remes llargs amb una mà vermella al capdavant, de dits tacats de tinta,

que potser acabaran sent els braços més bonics del món; una nuca delicada, els cabells curts, sense color, secs i fins...

—Ja em perdonaràs, Antoinette, però al final les teves maneres em fan perdre la paciència, filla meva... Seu. Tornaré a entrar, i em faràs el favor de posar-te dreta immediatament. ¿Entesos?

La senyora Kampf va recular unes quantes passes i va obrir la porta per segona vegada. L'Antoinette es va aixecar amb parsimònia i amb tan poca gràcia que la seva mare es va afanyar a demanar-li, estrenyent els llavis amb expressió amenaçadora:

—¿Que li molesta aixecar-se, potser, senyoreta?

—No, mama —va dir l'Antoinette en veu baixa.

—¿Per què fas aquesta cara, doncs?

L'Antoinette va somriure fent un esforç lèndid i penós que li va deformar dolorosament les faccions. Hi havia moments que odiava tant les persones grans que li venien ganes de matar-les, de desfigurar-les, o bé de cridar «M'emprenyes» picant de peus, però els seus pares sempre li havien fet por. Temps enrere, quan l'Antoinette era més petita, la seva mare se la posava sovint a la falda i l'estrenyia

contra el pit, i l'amanyagava i l'abraçava. Tot això, però, l'Antoinette ho havia oblidat, mentre que en el més profund d'ella mateixa havia conservat el record dels crits d'irritació que li passaven per sobre el cap: «Aquesta nena, sempre la tinc cosida a les faldilles...», o «M'has tornat a embrutar el vestit amb les sabates brutes! Castigada de cara a la paret, aviam si n'aprens... Que arribes a ser curta!». I un dia... Per primera vegada a la seva vida, aquell dia havia volgut morir-se. En una cantonada, durant una escena, aquesta frase irada, pronunciada tan fort que la gent que passava s'havia tombat: «¿Vols que et venti una cleca? ¿Eh?». I tot seguit la coïssor d'una bufetada, al mig del carrer... Tenia onze anys, i era alta per l'edat que tenia, i tant se li'n donava el que en pensessin els vianants, les persones grans; però en aquell mateix instant sortia de l'escola una colla de nens, que se la van mirar rient: «¿I doncs, noia?». Ai! Aquella burla que l'encalçava mentre caminava, amb el cap baix, pel carrer fosc i tardoral, amb els llums fent-li pampallugues a través de les llàgrimes... «¿Encara ploriqueges? Ai, quin caràcter! Si et corregeixo és pel teu bé, ¿saps? I no em tornis a fer posar nerviosa, t'ho

aconsello...» Gent sense entranyes... I ara, encara, era expressament per turmentar-la, per torturar-la, per humiliar-la, que, del matí al vespre, li estava a sobre: «¿Com s'agafa la forquilla?» (davant del criat, Déu meu) i «Ves dreta; com a mínim, que no semblis geperuda». Tenia catorze anys, era una noia gran, i, en els seus somiejos, una dona estimada i bonica... Els homes la festejaven, l'admiraven, tal com Andrea Sperelli festeja Elena i Maria, i Julien de Suberceaux, Maud de Rouvre, als llibres... L'amor... Li va venir una esgarrifança. La senyora Kampf acabava:

—...i si et penses que et pago una anglesa perquè tinguis aquestes maneres, t'equivoques de mig a mig, maca... —Més baix, mentre arreglava a la filla un floc de cabells que li queia sobre el front, va dir—: No te'n recordes mai, Antoinette, que ara som rics... —I tombant-se cap a l'anglesa—: Miss, aquesta setmana tindrè molts encàrrecs per fer-li; dono un ball el dia 15...